

149

927

Dette er Svalbard 2014

Hva tallene forteller

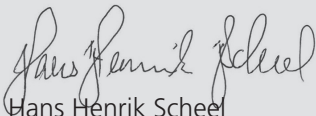

215⁵

Hva forteller tallene?

Med *Dette er Svalbard* ønsker SSB å gi en bred og lettfattelig framstilling av livet og samfunnet på Svalbard med utgangspunkt i tilgjengelig statistikk. Tidligere har Statistisk sentralbyrå publisert fire utgaver av NOS Svalbardstatistikk. Det er brukt statistikk fra mange ulike kilder for å kunne gi et helhetlig bilde av livet på øygruppen. Fra 1.1. 2007 ble statistikkloven gjort gjeldende for Svalbard, og Statistisk sentralbyrå vil derfor i stadig større grad publisere statistikk som omfatter Svalbard. Den vil være tilgjengelig på www.ssb.no/svalbard/

Oslo/Kongvinger, oktober 2014

Hans Henrik Scheel
Administrerende direktør

Kilder: Hvis ikke annet er oppgitt, er kilden Statistisk sentralbyrå.

Omslag: Fotografi av John M. Longyear er utlånt av Store Norske Spitsbergen Grubekompani AS
Illustrasjonsfoto: Colorbox/Crestock.

Svalbards historie:	Fangst, forskning og gruvedrift	2
Natur og miljø:	Vernet villmark	4
Dyr og planter:	Fredet, men fangst likevel	6
Gruvedriften:	Svalbardsamfunnets hjerte	8
Befolkning:	Pendlere eller fastboende?	10
Sysselsetting og levekår:	Arbeider mye, god økonomi	12
Turisme:	Stadig flere vil oppleve Arktis	14
Lov og rett:	Lovens kalde arm	16
Offentlige velferdstilbud:	Fra vugge, men ikke til grav	18
	Mer statistikk?	20

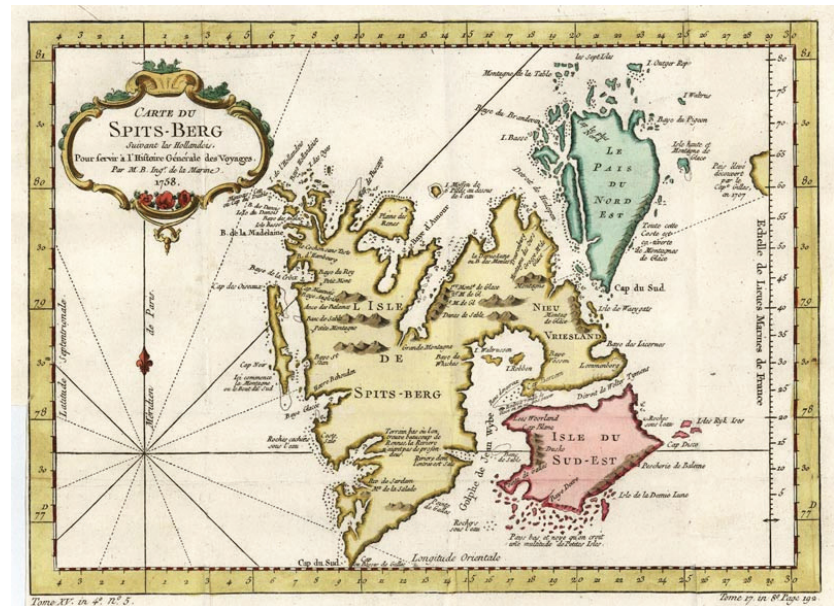
Fangst, forskning og gruvedrift

En nederlander og taggete fjell

I 1596 oppdaget den nederlandske utforskeren Willem Barents den største av Svalbard-øyene mens han lette etter Nordøstpassasjen. Han ga oppdagelsen navnet Spitsbergen, etter de taggete fjellene. Navnet Svalbard er nevnt i islandske kilder tilbake til 1194, men det er usikkert hvorvidt det var snakk om dagens Svalbard. Navnet betyr for øvrig «kjølig» (sval) og «rand, kant» (bard).

Tidlig fangstliv

Den engelske utforskeren Henry Hudson så i 1607 potensialet i rike naturressurser på Svalbard. Danmark-Norge hevdet sin overhøyhet på Svalbard, men dette ble i liten grad fulgt opp av konkrete aktiviteter. Etter hvert dukket det opp hvalfangere og jegere fra mange europeiske land. Russiske pelsjegere overvintret på Svalbard i perioden 1715-1850. Den første norske fangstspedisjon til Svalbard var i 1790, men årlige fangstekspedisjoner tok først til i 1840. Med tiden ble bestandene av dyr svært redusert, og den kommersielle fangsten stoppet opp.

Kart over Svalbard fra 1738.

Utforskning og forskning

I 1827 ble øygruppen utforsket av en ekspedisjon ledet av geologen B.M. Keilhau, og senere var det blant annet flere svenske ekspedisjoner på øygruppen. På 1920-tallet brukte polarforskerne Roald Amundsen og Umberto Nobile Ny-Ålesund som base for en rekke av sine Nordpolen-ekspedisjoner. Senere har Svalbard vært arena for en rekke internasjonale forskningsprosjekter. I 2008 ble Svalbard hjem for Svalbard globale frøhvelv, som skal bidra til å sikre plantelivet på jorden.

Norsk suverenitet

Svalbard var lenge av mange stater ansett som et såkalt terra nullius – et landområde hvor ingen stat hadde suverenitet. Svalbardtraktaten ble til som resultat av forhandlingene under fredskonferansen etter første verdenskrig, og ble underskrevet i Paris i 1920. Den bekrefter at Norge har overhøyhet over Svalbard, og i 1925 ble Svalbard offisielt en del av kongeriket Norge.

Det er derfor Norge som gir og håndhever lover og regler på Svalbard. Svalbardtraktaten pålegger likevel at Norge gir personer eller selskaper fra de 40 statene som har undertegnet traktaten lik rett til å drive jakt, fiske og visse former for næringsvirksomhet på øygruppen og i territorialfarvannet.

Kullutvinningen tar til

En av årsakene til at alle landene som underskrev Svalbardtraktaten var opp-tatt av å sikre lik adgang til ulike typer næringsvirksomhet for sine borgere og selskaper, var at Svalbard igjen var blitt økonomisk interessant da kulldriften på øygruppen tok til etter 1900. Ishavsskipperen Søren Zachariassen solgte det første kullpartiet i Tromsø i 1899, men det var amerikanske interesser som kom først i gang med utvinning i stor skala. I 1916 kjøpte private norske selskaper seg inn i gruvedriften og opprettet Store Norske Spitsbergen Kulkompani og Kings Bay Kull Company.

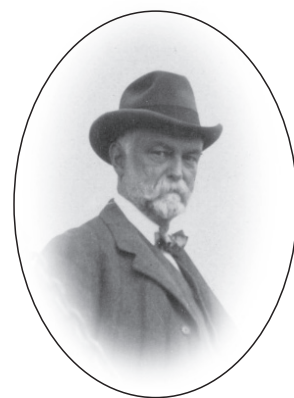
Evakuert under den annen verdenskrig

Etter det tyske angrepet på Sovjetunionen i 1941 ble alle på Svalbard evakuert, enten til Sovjetunionen eller Storbritannia. I 1942 ble det sendt en norsk styrke for å hindre etablering av tyske baser. Tyskerne raidet Svalbard i 1943, og alle bosettingene på Svalbard ble ødelagt under krigen. I 1948 begynte gjenoppbyggingen av lokalsamfunnene på Svalbard.

Ikke lenger like isolert

Svalbard var lenge et svært isolert samfunn. I 1911 hadde norske myndigheter etablert Spitsbergen radio, og lenge foregikk all regulær forbindelse mellom Svalbard og resten av verden via radiobølger eller båt. Den sivile flyplassen, Svalbard lufthavn, Longyearbyen, kom først i drift i 1975 etter at sovjetiske protester hadde stoppet planene om en flyplass på 1950-tallet. Longyearbyen er i dag det nordligste sted i verden som har regulær rutenflytrafikk.

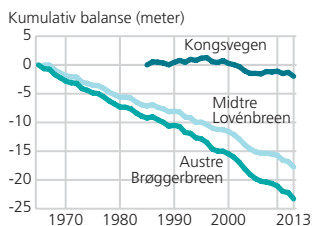
I 1978 ble Svalbard tilknyttet telefonnettet gjennom tre telefonkanaler over satellittsamband, og i 1984 fikk øygruppen for første gang direktesendinger fra NRK. Tidligere hadde innbyggerne i Longyearbyen bare mulighet til å se to uker gamle programmer som var blitt tilsendt på videobånd. I 2003 ble Svalbard tilknyttet fastlandet via to fiberoptiske sjøkabler på havbunnen som gir bredbånds- og andre telekommunikasjonstjenester. Nesten alle husholdningene (97 prosent) har nå Internett via bredbånd, sammenliknet med bare 80 prosent på fastlandet.

John Munroe Longyear (1850-1922) kom til Svalbard på et cruise i 1901 og ble interessert i kullforekomstene der. I 1906 kjøpte han gjennom the Arctic Coal Company kullrettigheter fra et norsk selskap, og Longyear City ble grunnlagt. I 1915 ble gruvedriften avviklet og i 1916 solgt videre til det nyopprettede Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS. Utsnitt av foto utlånt av SNSK.

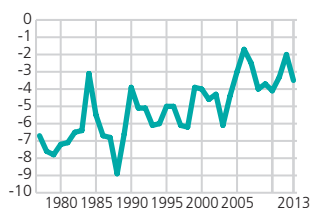
Vernet villmark

Årlig tilvekst/avsmelting av snø og is på tre isbreer

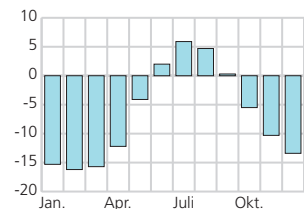
Kilde: Norsk Polarinstitutt.

Årlig gjennomsnittstemperatur, Svalbard lufthavn. °C

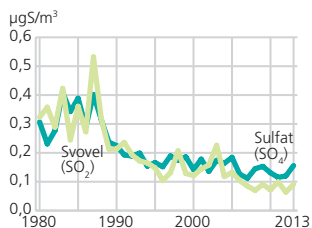
Kilde: Meteorologisk institutt.

Månedlige normaltemperaturer i Longyearbyen (1961-1990). °C

Kilde: Meteorologisk institutt.

Årsmiddelverdier av svovelkomponenter i luft

¹ Fram til 1990 ble målingene foretatt i Ny Ålesund, deretter på Zeppelinfjellet.
Kilde: Norsk institutt for luftforskning og Statens forurensingsstilsyn.

God plass

Svalbard er en øygruppe i Nordishavet som er en del av kongeriket Norge, uten status som kommune eller fylke. Den største øya er Spitsbergen (37 814 km²), hvor også det meste av menneskelig aktivitet er lokalisert. Det totale landarealet er på 61 022 km², som tilsvarer om lag 16 prosent av det totale landarealet til kongeriket Norge.

Mens det på fastlandet er 16 innbyggere per km², er Svalbard med om lag 2 400 personer et av de tynneste befolkede områdene i verden, med 0,04 innbyggere per km². Befolkningstettheten på Svalbard er likevel noe høyere enn i andre arktiske områder, som Grønland (0,03 per km²) og Nunavut i Canada (0,01 per km²).

Mørk vinter – lys sommer

Polarnatten i Longyearbyen varer fra 14. november til 29. januar, mens det er midnattssol fra 20. april til 22. august.

Lavtliggende villmark

Det høyeste fjellet på Svalbard er Newtontoppen på 1 713 moh., men 43 prosent av landarealet er under 300 moh. Det tilsvarende på fastlandet er 32 prosent.

98 prosent av landarealet på Svalbard er villmarkspregede naturområder. Til sammenlikning utgjør villmark på fastlandet 12 prosent av arealet.

65 prosent er vernet

Det er syv nasjonalparker på Svalbard (av 44 i hele Norge), seks naturreservat, 15 fuglereservat og ett geotopverneområde. De tre første nasjonalparkene ble opprettet i 1973, de neste tre i 2003 og den siste i 2005. Til sammen utgjør de nærmere 14 500 km² (24 prosent) av landarealet på Svalbard. I tillegg er det i underkant av 20 000 km² marine områder inkludert i nasjonalparkene.

I alt har 65 prosent av landarealet på Svalbard en eller annen form for vern for å ta vare på den unike naturen, landskapet og kulturminnene. Til sammenlikning utgjør områder med ulike typer vern bare 17 prosent på fastlandet, hvorav 10 prosent er nasjonalparker.

Isbreene smelter

Rundt 60 prosent av Svalbards landareal er dekket av et utall små og store isbreer. De to største isbreene på Svalbard, Austfonna med Vegafonna (8 492 km²) og Olav V Land (4 150 km²), er også de største isbreene i kongeriket Norge. Men isbreene på Svalbard minker i størrelse, og nytt land dukker opp. Årlige målinger av tre breer ved Ny-Ålesund viser en klar avsmelting og reduksjon i størrelse.

Mindre kaldt ...

Isbresmelting settes i sammenheng med økte sommertemperaturer og mindre nedbør om vinteren. Den årlige gjennomsnittstemperaturen i Longyearbyen har steget de siste tiårene. Normalen (1961-1990) er fra -16 °C om vinteren til +6 °C om sommeren.

Årlig gjennomsnittstemperatur i Longyearbyen har det siste hundreåret stort sett ligget mellom -8 og -2 °C, mens den i Oslo har ligget mellom +4 og +8 °C og i Tromsø mellom +1 og +4 °C. På grunn av Golfstrømmen har likevel Svalbard et relativt mildt klima sammenliknet med områder på samme breddegrad.

Årlig registrerer værstasjonene på Svalbard typisk 200 til 400 mm nedbør. Områdene rundt Longyearbyen er blant de tørreste, med en årsnedbør som normalt varierer mellom 150 og 230 mm. Dette er mindre enn de tørreste områdene på fastlandet.

... og mindre sur nedbør

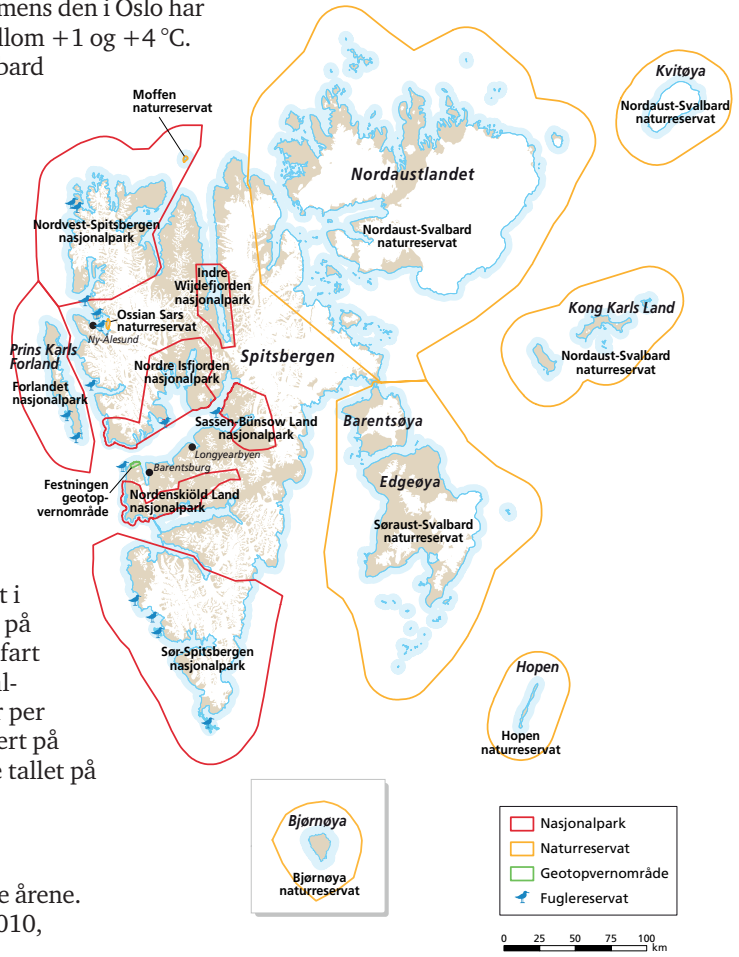
Målinger i Ny-Ålesund viser at det har vært en betydelig reduksjon av forsurende komponenter i luft og nedbør på Svalbard de siste tiårene.

Utslippet av klimagasser på Svalbard, målt i CO₂-ekvivalenter, har de siste årene ligget på om lag 200 000 tonn (utslipp fra skip, luftfart og lette kjøretøy er ikke inkludert). På Svalbard produseres 75 tonn CO₂-ekvivalenter per beboer, som følge av lokal energibruk basert på kull og gruvedriften, mens det tilsvarende tallet på fastlandet var 7 tonn.

Mer avfall

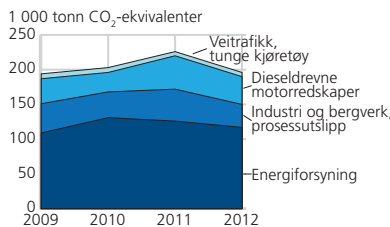
Avfallsmengden på Svalbard har økt de siste årene. Det ble produsert over 4 000 tonn avfall i 2010, hvorav 85 prosent er avfall fra næringsvirksomhet. Tidligere ble mye gravd ned, mens avfallet nå sendes til fastlandet.

I snitt produserer hver innbygger i Longyearbyen nærmere 200 kg avfall. Dette er langt mindre enn på fastlandet hvor hver innbygger står for 441 kg husholdningsavfall i året, kanskje som følge av at forbruket på Svalbard er mer rettet mot tjenester.

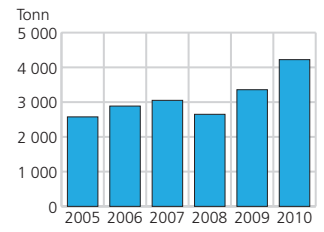

Kartdata og kartografi: Norsk Polarinstittutt

Utslipp til luft, klimagasser (CO₂, CH₄ og N₂O)

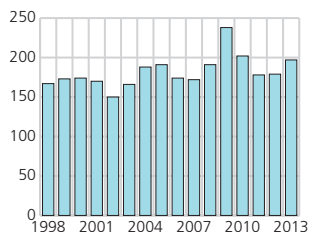
Avfall

Kilde: Sysselmannen på Svalbard.

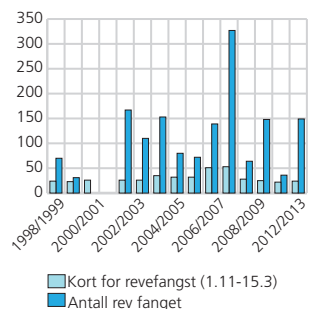
Fredet, men fangst likevel

Felte svalbardrein

Kilde: Sysselmannen på Svalbard.

Fangst av polarrev

Kilde: Sysselmannen på Svalbard.

Hardføre skapninger

Svalbard har permafrost, og bare den øverste meteren av jorda tiner om sommeren. Kun 6-7 prosent av landarealet på Svalbard er dekket av vegetasjon, og plantelivet er preget av kort vekstsesong. Det finnes ingen trær eller busker. Dyr- og fuglelivet på Svalbard er spesielt tilpasset de krevende arktiske levevilkårene, og er i utgangspunktet fredet, men det er åpnet for jakt og fiske på enkelte arter.

Røffe Rudolf

Svalbardreinen finnes kun på Svalbard og er det største av de tre landbaserte pattedyrene på øygruppen. Undersøkelser tyder på at bestanden er preget av store svingninger, og at mildværsperioder med regn om vinteren påvirker levekårene på grunn av isdannelse. Svalbardreinen var fredet i årene 1925-1983, og siden har det forekommet regulert jakt i noen områder. Årlig felles det 150-200 svalbardrein i ordinær jakt, og 20-60 i forskningsøyemed.

Mikkel med mangfoldig matfat

En som nyter godt av svalbardreinen, er polarreven (fjellreven), som blant annet lever av åtsler fra sel og reinsdyr, foruten selunger, sjøfugl, egg med mer. Det er beregnet at det er en god bestand fjellrev på Svalbard, mens den er utryddingstruet på fastlandet. I gjennomsnitt har 140 eksemplarer av de små revene blitt fanget de siste årene.

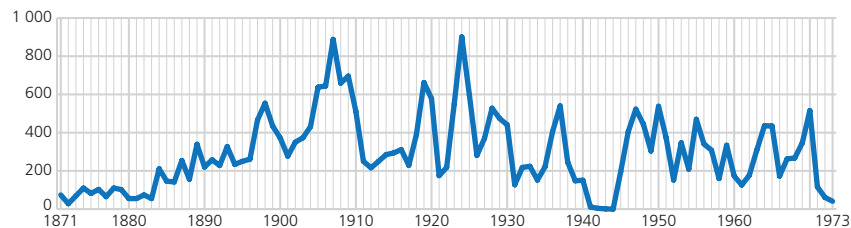
Det finnes også en liten bestand med østmarkmus på Svalbard. Denne musa hører ikke naturlig til på Svalbard, men har antakeligvis kommet med skip fra Russland.

Truet isbjørn

Svalbard er også hjemmet til marine pattedyr. Isbjørnen var gjenstand for hard fangst inntil den ble totalfredet i 1973. Etter den tid har bestanden trolig økt sakte, og beregninger viser at det i dag er omkring 3 000 isbjørner i Barentshavet-området.

Siden fredningen trådte i kraft, er det under påstått nødverge, eller fordi bjørnen er syk eller skadet, felt gjennomsnittlig 3-4 isbjørner årlig på Svalbard.

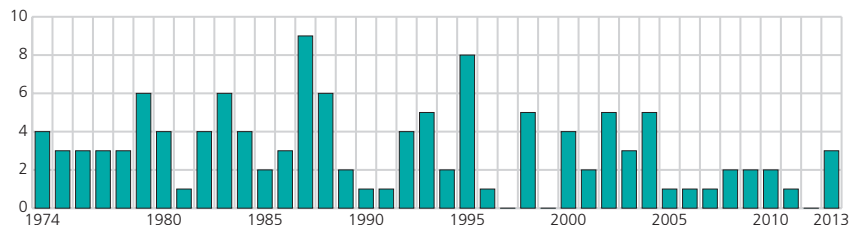
Fangst av isbjørn

Isbjørnen befinner seg på toppen av næringskjeden, og er følsom for høye nivåer av organiske miljøgifter som PCB. Klimaendringer er også en trussel ettersom endringer i isdekket rundt Svalbard vil redusere isbjørnens naturlige leveområde.

Felte isbjørner under påstått nødrett eller av humanitære årsaker

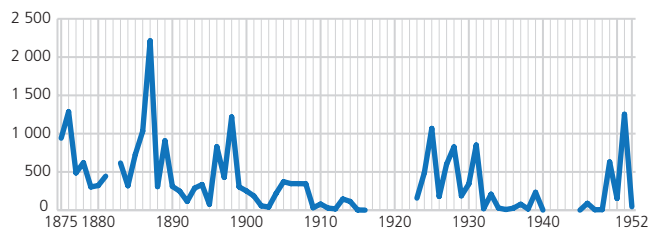
Kilde: Sysselmannen på Svalbard.

Hardt prøvet hvalross

Det er fire selarter hjemmehørende på Svalbard. Hvalrossen ble nærmest utryddet gjennom intensiv jakt i flere århundrer, og bestanden har vokst sakte siden fredningen i 1952. Tellingene gjort i 2006 viser at det er i overkant av 2 500 hvalrosser på Svalbard.

Verdens nordligste bestand av steinkobbe finnes på Svalbard og består av omtrent 1 000 individer. Det finnes også et par tusen storkobber i

Hvalrossfangst

Svalbard-området. Ringselen er den vanligste selarten på Svalbard. Årlig felles det mellom 30 og 70 seler av denne arten. Hvithval, narhval og grønlandshval utgjør de stedegne hvalartene på Svalbard.

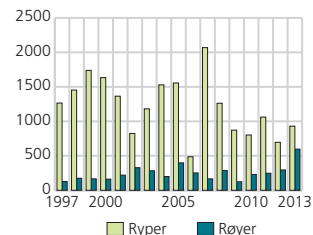
Ryper og røyer

Til sammen hekker rundt 36 fuglearter på Svalbard. Svalbardrypa er den eneste fuglearten som ikke trekker bort fra øygruppen om vinteren. Mens rypa er den eneste som overvintrer, er svalbardrøya den eneste ferskvannsfisken på Svalbard.

Mange hunder

Også menneskets beste venn finnes i et stort antall på Svalbard. I 2013 var det over 600 hunder her, hvorav nærmere halvparten eies av reiselivsbedriftene.

Rypejakt og røyerfiske

Kilde: Sysselmannen på Svalbard.

Svalbardsamfunnets hjerte

Et isolert gruvesamfunn

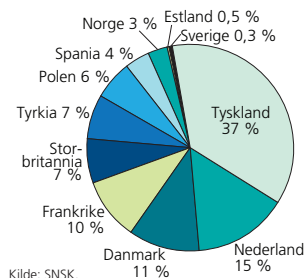
I 1906 gikk amerikaneren John M. Longyear inn i gruveselskapet The Arctic Coal Company. Han grunnla samtidig Longyearbyen i Adventdalen på Spitsbergen. Ti år senere kjøpte Store Norske Spitsbergen Kulkompani (Store Norske) det amerikanske selskapet. Gruvedriften i Adventdalen ble selve livsgrunnlaget for Longyearbyen inntil kullreservene på slutten av 1980-tallet på det nærmeste var uttømt. I dag foregår Store Norskes kommersielle kullproduksjon hovedsakelig i Svea, 60 km sør for Longyearbyen, samt i Gruve 7 i Adventdalen.

Før Svalbard Lufthavn ble tatt i bruk i 1975, var skip eneste transportmulighet til Spitsbergen. De tilisede havnene innebar at lokalsamfunnet var helt isolert i vinterhalvåret. Dette krevde god planlegging av dem som skulle drive forretninger fra Svalbard.

Et dominerende selskap i Longyearbysamfunnet

Fram til slutten av 1980-tallet var Longyearbyen en «company town», et samfunn hvor Store Norske stod bak de fleste av dagliglivets goder. Selskapet drev stedets eneste butikk, var største grunneier og stod for gruvearbeidernes boliger. Før 1980 var det heller ingen penger i omløp i Svalbard-samfunnet. I stedet produserte Store Norske betalingsmerker. Disse «Svalbard-pengene» byttet svalbardianerne inn i dagligvarer. Store Norske var i sin tur avhengig av en betydelig statsstøtte.

Kullsalg Store Norske. 2013

Kilde: SNSK.

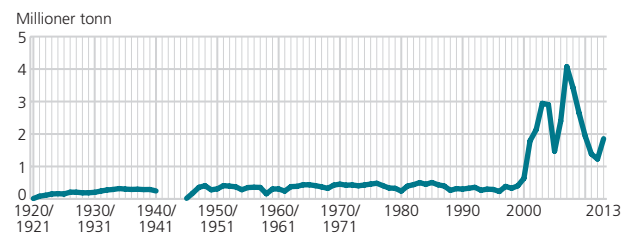
Kullproduksjonen mangedoblet på 100 år

Fra den beskjedne starten på 1 500 tonn kull i 1907 var produksjonen i 2007 kommet opp i rekordhøyde 4,1 millioner tonn. Deretter er den mer enn halvert og var nesten 1,9 millioner tonn i 2013. Praktisk talt alt kullet blir i dag eksportert, og Tyskland alene kjøper nesten 40 prosent av Svalbard-kullet.

En økonomisk dominerende næring

I 2013 hadde kulldriften (bergverk og utvinning) en omsetning på 1,3 milliarder kroner. Også dette er mer enn en halvering, fra 3,4 milliarder i 2008. Totalt omsatte Svalbard-samfunnet for nærmere 3,8 milliarder kroner inkludert offentlige tilskudd.

Produksjon av kull

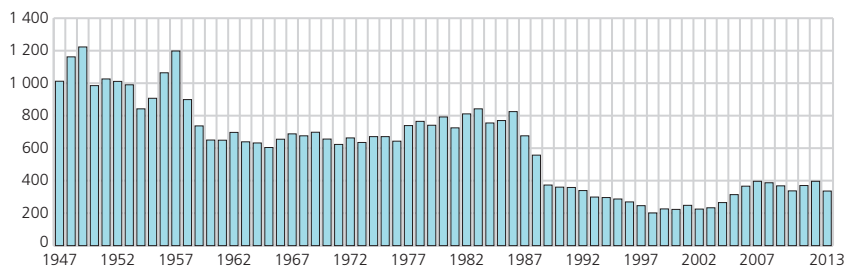
Kilde: SNSK.

Færre ansatte i gruvene

Bergverksnæringen representerer 18 prosent av de omkring 1 500 årsverkene som blir utført i virksomhetene på Svalbard i dag. Til tross for en reduksjon i antallet årsverk på nærmere 40 prosent siden 2008 er den likevel den største næringen på øygruppen.

På 1950-tallet var det rundt 1 000 personer som arbeidet i de norske gruvene. I våre dager

Ansatte i den norske kulldriften

er det om lag 300 årsverk tilknyttet den norske kulldriften. Mange arbeidsplasser er mer indirekte avhengig av virksomheten i gruvene. Dette gjelder først og fremst transportsektoren. Og en del av kapasiteten til hotell- og restaurantnæringen i Longyearbyen går også med til å betjene gjester som kommer til Svalbard på grunn av Store Norskes virksomhet.

Flere nasjonaliteter inne i bildet

Nordmennene var først ute med å utnytte kullforekomstene på Svalbard. Men i begynnelsen av det 20. århundret viste selskaper fra mange nasjoner interesse for kullfeltene. Som navnet antyder, var gruvene i Svea opprinnelig svenske. Nederlenderne utvant kull i Barentsburg, men de solgte sine gruve rettigheter til et sovjetisk selskap i 1932.

De russiske gruvene på Svalbard eies i dag av selskapet Trust Arktikugol som driver gruvevirksomhet i Barentsburg. Mens det på 1950-tallet var flere tusen ansatte i de russiske gruvene, har det de siste årene bodd nærmere 500 mennesker i Barentsburg.

Arbeidsomme pendlere

Statistisk sentralbyrås levekårsundersøkelse for Svalbard viser at folk bosetter seg på øygruppen fordi de blant annet ønsker å tjene godt. De som er sysselsatt i kullgruvene, jobber da også mye. Ansatte i Store Norske utfører i gjennomsnitt mer enn ett årsverk.

I dag er produksjonen i Adventdalen sterkt redusert, og noe av kullet herfra brukes for å dekke Longyearbyens eget forbruk. Den kommersielle gruve driften foregår nå for det meste i Svea, hvor en ny gruve – Lunekefjell – ble åpnet i 2014. Fra Longyearbyen kan man bare komme til disse gruvene med fly. På grunn av de store avstandene har arbeiderne forskjellige slags turnus- og pendlerordninger.

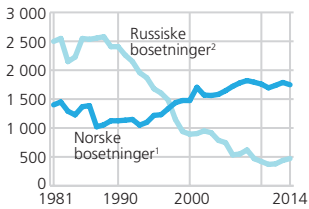
70 prosent av turnusarbeiderne i Svea drar til fastlandet de ukene de ikke tilbringer i gruen. Andre gruvearbeidere nøyer seg med å pendle til Longyearbyen.

Kulturisme

Fram til 1998 utvant Russland også kull fra gruvene i Pyramiden som ligger 50 km nord for Longyearbyen. I dag er det bare tre mennesker igjen i det før så livskraftige samfunnet. Disse tre arbeider med vedlikehold og guider turister i gruvene.

Pendlere eller fastboende?

Personer i bosetningene på Svalbard. Per 1. januar

¹ Omfatter de to bosetningene Longyearbyen og Ny-Ålesund.

² Bosetningen i Barentsburg. Før 1993 sovjetisk. Kilde: Svalbard likningskontor, befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå, Sysselmannen på Svalbard og Trust Arktikugol.

Som en mindre norsk kommune

Det er i dag om lag 2 600 personer bosatt på Svalbard. «Om lag», fordi tallene er litt usikre. Blant annet er det noen flere bosatte på Svalbard i sommerhalvåret enn om vinteren. («bosatte» omfatter alle som bor på øygruppen og har til hensikt å oppholde seg der i mer enn seks måneder).

På begynnelsen av 1980-tallet – da antallet bosatte var på et toppnivå – var langt de fleste av de om lag 4 000 bosatte russere. Fram til begynnelsen av 1990-tallet sank så både antallet russere og nordmenn. Deretter har antallet russere fortsatt å synke, mens antallet nordmenn har økt. I dag bor det vel 1 700 nordmenn, om lag 370 ukrainere og bare i overkant av 100 russere på Svalbard.

Fra fjern og nær

Den norske befolkningen er i stor grad rekruttert fra Troms og Nordland, nesten 30 prosent kommer fra disse to fylkene. I tillegg finnes det et stort og økende antall utenlandske statsborgere, nærmere 500 personer fra vel 40 nasjoner – flest fra Thailand, Sverige og Russland. Utlendingenes andel av befolkningen i de norske bosetningene har økt til 22 prosent.

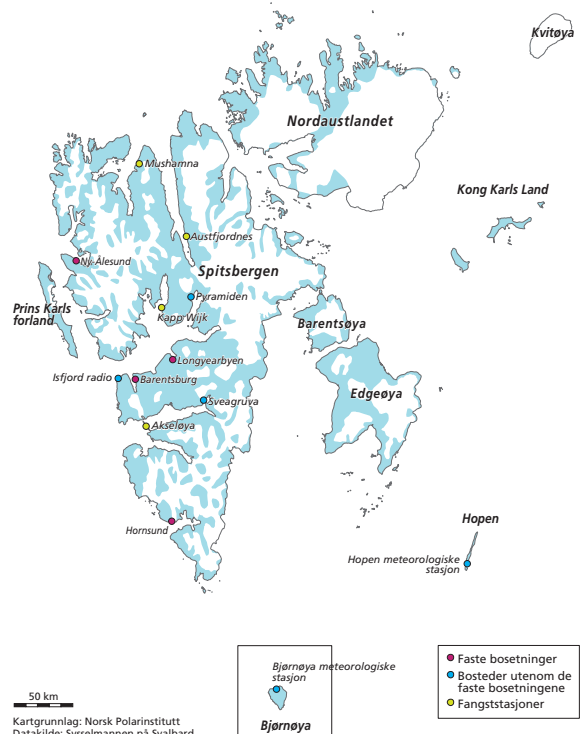
Konsentrert bosetting

Svalbards befolkning er hovedsakelig konsentrert i to lokalsamfunn: nordmenn i Longyearbyen og ukrainere og russere i Barentsburg. Også de fleste av de øvrige utenlandske statsborgerne er bosatt i Longyearbyen. I tillegg er det om lag 25 fastboende i Ny-Ålesund.

Fortsatt et mannsamfunn

Det har alltid vært et flertall av menn blant de bosatte på Svalbard, noe som i stor grad skyldes kulldriftens dominerende plass i næringsstrukturen. Og Longyearbyen er fortsatt et mannsdominert samfunn. Nesten seks av ti voksne bosatte er menn, en andel som har vært relativt stabil de siste årene.

Oversikt over bosetninger, bosteder og fangststasjoner

Svalbards befolkning er ung. Sammenliknet med fastlandet er det en klar overvekt av personer i aldersgruppen 25-44 år og et nesten totalt fravær av personer over 70 år. Andelen barn og unge er bare litt lavere enn på fastlandet, men her er forskjellen stor mellom små barn og tenåringer. Det er særlig aldersgruppen 15-19 år som er liten; Svalbard er kanskje ikke et sted som virker tiltrekkende på tenåringer?

Små husholdninger

Vel fem av ti husholdninger i Longyearbyen er enpersonhusholdninger, sammenliknet med bare fire av ti på fastlandet. Dermed blir også den gjennomsnittlige husholdningsstørrelsen litt mindre enn på fastlandet. Men mange av enpersonhusholdningene på Svalbard har familie på fastlandet, og deres status som aleneboende er midlertidig og gjelder bare situasjonen på Svalbard.

Det er en mye større andel menn enn kvinner som bor alene på Svalbard, en forskjell vi ikke finner på fastlandet.

Husholdninger på Svalbard og fastlandet. 2013. Prosent

	Svalbard	Hele landet
I alt	100	100
1 person	52,0	39,7
2 personer	23,7	28,2
3 personer	9,6	12,6
4 personer	9,3	12,7
5 personer eller flere	5,4	6,8

Stor gjennomtrekk

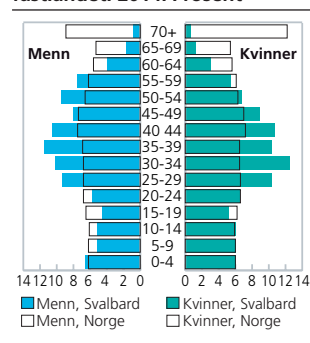
Svalbard er blitt karakterisert som et «rotasjonssamfunn». Longyearbyen har langt større «gjennomtrekk» enn en kommune av tilsvarende størrelse. Både ut- og innflyttingen er stor, i 2013 ble det registrert omlag 450 utflyttinger, som tilsvarer i overkant av 20 prosent av befolkningen. Gjennomsnittlig botid i Longyearbyen er syv år – litt lengre for de norske bosatte og noe kortere for de utenlandske.

Men det er selvfølgelig svært store variasjoner i hvor lenge folk bor der. Mens noen er der er bare for ett år eller to, er andre mer å regne som fastboende. Ved inngangen til 2014 hadde for eksempel vel en fjerdedel flyttet til Svalbard før 2005. Det er særlig ansatte i gruvedriften som bor lenge på Svalbard. Også ansatte i lokalforvaltningen har relativt lange opphold. Studenter, ansatte i høyere utdanning og reiseliv samt statsansatte har langt kortere botid.

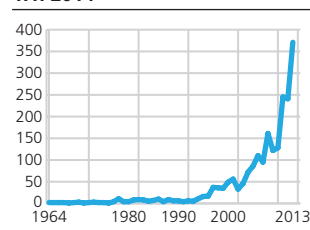
Høyt utdannet befolkning

Utdanningsnivået er høyere på Svalbard enn på fastlandet. Særlig er det en overvekt av personer med videregående utdanning; 52 prosent hadde slik utdanning i Longyearbyen, mens tilsvarende tall for resten av landet var 43 prosent. Og 33 prosent hadde høyere utdanning, mens andelen i landet for øvrig var 28 prosent. Det var særlig andelen kvinner med høyere utdanning som var høy på Svalbard – 45 prosent.

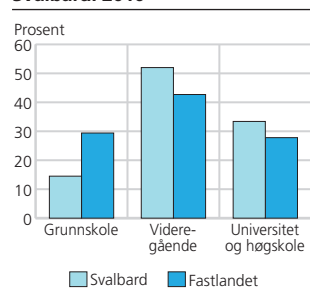
Aldersfordeling i den norske bosetningen på Svalbard og på fastlandet. 2014. Prosent

Bosatte i den norske bosetningen, etter flytteår. 1.1. 2014

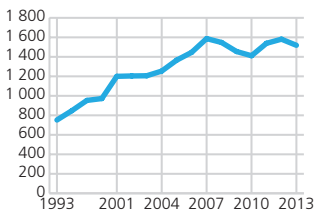

Utdanningsnivået blant personer 16 år og over, på fastlandet og Svalbard. 2010

Arbeider mye, god økonomi

Årsverk i Longyearbyen og Svea

Et samfunn av arbeidsfolk

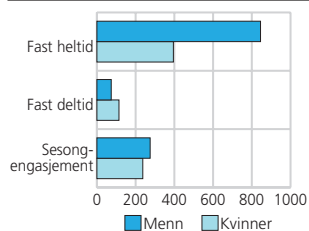
Svalbard er i stor grad et sted man kommer til for å jobbe. Tilnærmet alle som bor i Longyearbyen, er i jobb eller er del av en husholdning der én eller flere er sysselsatt. Mens vel 70 prosent av den voksne befolkningen på fastlandet er sysselsatt, er tilsvarende tall for Svalbard om lag 85 prosent. Mange av de sysselsatte jobber også mer enn ett årsverk.

Nye næringer har fått fotfeste

Longyearbyen er bygd opp rundt kulldrift, og tradisjonelt sett har de fleste sysselsatte på Svalbard vært menn og ansatt i bergverksnæringen. Men siden 1990-tallet har det skjedd store endringer i arbeidslivet på Svalbard. Fra 1993 til 2007 var det en dobling av antall årsverk i de norske lokalsamfunnene, fra rundt 750 til omtrent 1 600. Deretter har antall årsverk sunket noe, til vel 1 500.

Svalbardsamfunnet har satset på to nye hovednæringer i økonomien: reiselivsnæringen samt høyere utdanning og forskning. I dag er det over 200 årsverk knyttet til overnattings- og serveringsvirksomheten. Næringen hadde en omsetning på nær 250 millioner kroner i 2013. Salg til tilreisende fra fastlandet eller utlandet utgjorde den største andelen av omsetningen.

Antall sysselsatte gjennom året, fordelt på kjønn og type stilling, 2013

Fremdeles flest menn

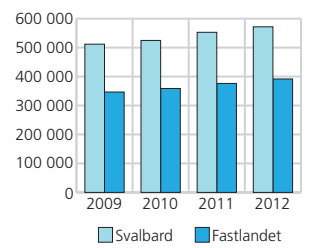
Selv om veksten i andre næringer enn kulldriften har endret kjønnsbalansen blant de sysselsatte på Svalbard, er brorparten av de sysselsatte i Longyearbyen fremdeles menn. 64 prosent av de fast ansatte er menn (2013). Menn jobber også i større grad enn kvinner heltid.

I overkant av en fjerdedel av de sysselsatte på Svalbard er sesongansatt.

Befolkningsstrukturen påvirker levekårene

Tidligere levde folk bosatt på Svalbard noe mer beskjedent enn nordmenn på fastlandet. I dag er situasjonen på mange måter omvendt, noe som i stor grad henger sammen med befolkningens sammensetning. Befolkningen er ung, med høy utdanning og sysseilsetting, samtidig som både pris- og skattenivå er lavere enn på fastlandet.

Gjennomsnittlig bruttoinntekt

Høyere inntekt

I 2012 var gjennomsnittlig bruttoinntekt på Svalbard 571 900 kroner, sammenliknet med 391 700 på fastlandet – altså nesten 50 prosent høyere inntekt på Svalbard. Men noe av denne forskjellen skyldes befolkningsstrukturen på Svalbard. Siden andelen menn blant de sysselsatte er høyere enn på fastlandet, bidrar dette til en høyere gjennomsnittsinntekt. Sammenlikner vi menns og kvinners inntekt på Svalbard og fastlandet, reduseres forskjellen til om lag 37 prosent.

I tillegg kommer at skattenivået på Svalbard er lavere enn på fastlandet: Mens fastlands-husholdningene i gjennomsnitt betaler om lag 25 prosent skatt, er skatteprosenten på Svalbard bare 8.

Kan prise seg lykkelige

Svalbard-samfunnet er tilnærmet avgiftsfritt. Det gir et lavere prisnivå. For en gjennomsnittshusholdning på Svalbard lå prisene generelt 14 prosent lavere enn for en fastlandshusholdning i 2013. Men variasjonene er store mellom de forskjellige vareslagene. Billigst blir de varene som er mest avgiftsbelagte i norske butikker. Tobakk og alkohol koster på Svalbard for eksempel bare om lag en tredjedel av det den koster i landet for øvrig. Transport er også billigere på øygruppen.

Prisnivået for matvarer og alkoholfrie drikkevarer for Svalbard-husholdninger er imidlertid noe høyere enn på fastlandet i 2013. Størst prisforskjeller er det for viktige matvaregrupper som frukt, meieriprodukter, grønnsaker og brød.

Fram til 2006 økte prisene på Svalbard mindre enn på fastlandet. Men de siste årene har prisene på Svalbard steget noe mer enn på fastlandet. Fra 2001 til 2013 økte konsumprisindeksen for Svalbard med 30 prosent, sammenliknet med 24 prosent på fastlandet.

Høyere alkoholkonsum enn på fastlandet

Siden alkohol er billigere på Svalbard, er det kanskje ikke overraskende at det også drikkes litt mer. De som er fast bosatt på Svalbard, kan kjøpe så mye avgiftsfri vin de ønsker, mens salget av avgiftsfritt øl (og brennevin) er kvoteregulert. Nesten tre av ti svalbardianere oppga i 2009 at de drakk alkohol minst to ganger i uken, menn noe oftere enn kvinner. På fastlandet var andelen 18 prosent.

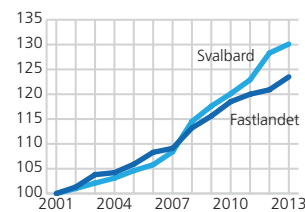
Trangbodd, men billigere

Boligmarkedet i Longyearbyen og på fastlandet er svært forskjellig. Mens 80 prosent av husholdningene på fastlandet eier sin bolig, gjelder dette vel 10 prosent i Longyearbyen, hvor det store flertallet leier boligen. De øvrige husholdningene har fri tjenestebolig.

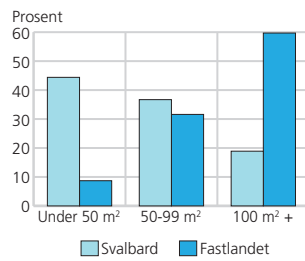
Utleieboligene er for en stor del blokkleiligheter, rekkehus og andre småhus, mens bare 6 prosent er eneboliger. Dette innebærer også at boligene i Longyearbyen er mindre, og at en større andel av befolkningen (14 prosent) bor trangt sammenliknet med fastlandet, hvor bare 6 prosent er trangbodde. (Trangboddhet betyr her at det er flere personer enn oppholdsrom i en husholdning).

Til gjengjeld er boutgiftene lavere på Svalbard enn på fastlandet. Men dette er nå i ferd med å endre seg. Utgiftene til «bolig, lys og brensel» er det som har økt mest de siste årene, hele 75 prosent siden 2001. Dette må sees i sammenheng med at boligmarkedet i Longyearbyen til en viss grad er privatisert.

Konsumprisindeksen. 2001=100

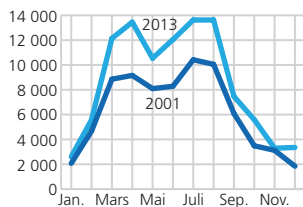

Boligstørrelse. 2013

Stadig flere vil oppleve Arktis

Månedlige gjestedøgn ved hoteller/pensjonater i Longyearbyen. 2001 og 2013

Kilde: Svalbard Reiseliv AS.

En viktig næringsvei

Etter at den kommersielle satsingen på turisme og reiseliv i Longyearbyen startet på begynnelsen av 1990-tallet, har reiselivet vært i kraftig vekst. Reiselivsbedriftene på Svalbard omsatte for vel 250 millioner kroner i 2013 og stod for vel 200 av de totalt 1 500 årsverkene på Svalbard.

107 000 gjestedøgn

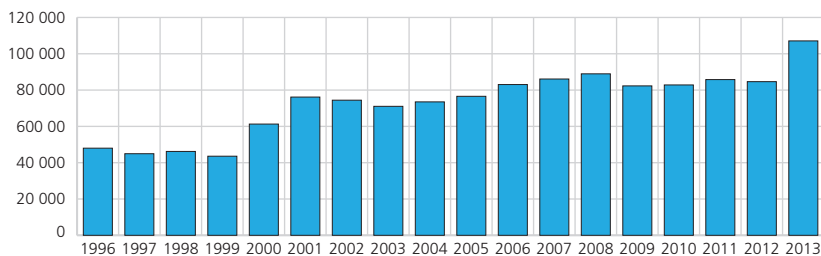
Fra 1999 til 2008 økte antall gjestedøgn i Longyearbyen fra i overkant av 43 000 til i underkant av 89 000. Senere sank det til om lag 85 000, for så å øke igjen til 107 000 i 2013.

Gjennomsnittsgjesten tilbrakte 2,3 døgn på hotellene. Feriegjester står for nesten 60 prosent av gjestedøgnene, mens yrkesreisende og kurs- og konferansegjester utgjør henholdsvis 12 og 30 prosent. Reiselivet på Svalbard er sesongavhengig. Det er færrest besøkende i høst- og vintermånedene, flest i vår- og sommermånedene.

Norske turister i flertall

De fleste turistene på Svalbard er nordmenn. Antall utlendinger har økt, men utgjør fortsatt en mindre andel. Av alle gjestedøgnene ved hoteller og pensjonater i Longyearbyen i 2013 var i overkant av 80 prosent norske. Tilreisende fra Europa utenom Skandinavia har hatt den største veksten blant utenlandske turister.

Gjestedøgn ved hoteller/pensjonater i Longyearbyen

Kilde: Svalbard Reiseliv AS.

Flere cruiseturister

Turister kommer til Svalbard med fly eller med båt. Det er ikke beregnet hvor mange av flypassasjerene som er turister, men det har vært en stor økning i passasjertrafikken med fly. I 2013 etablerte Norwegian en direkte rute til Svalbard og samme år ankom vel 75 000 passasjerer til Svalbard lufthavn.

Turistene som kommer sjøveien, kommer enten med cruiseskip eller med private småbåter. De siste årene har rundt 50 private småbåter besøkt Svalbard årlig. Antallet cruiseskip som besøker Svalbard ett døgn eller to som en del av en lengre reise, har ligget stabilt i underkant av 30 de senere årene, men antall passasjerer på disse skipene økte fra rundt 20 000 i 2000 til i overkant av 42 000 i 2012. Senere har det sunket litt.

Også mange av turistene som kommer til Svalbard med fly, deltar på 4-7 dager lange ekspedisjonsreise rundt øygruppen. Antall turister som deltar på denne typen cruise, har økt fra rundt 5 000 i 2001 til vel 10 000 i 2013. Cruiseturistene gikk i land på rundt 100 forskjellige steder i 2000, mens de i 2013 gikk i land på 220 ulike steder.

Mange blir med på organiserte turer

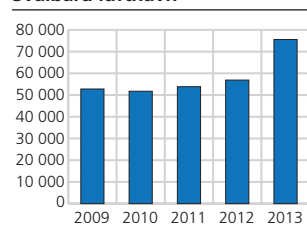
De fleste kommer til Svalbard for å oppleve den spesielle naturen. Det finnes et stort utvalg av organiserte turer, som brevandring, båtturer, guidede snøscooterturer, kajakturer eller kjøring med hundespann. Fotturer, skiturer og brevandring er den mest populære aktiviteten, men også organiserte scooterturer er populære. Mange foretrekker likevel sitt eget selskap når de skal oppsøke Svalbards natur. De siste årene har mellom 500 og 700 turister på egen hånd reist ut i naturen på Svalbard for rekreasjonsformål.

Museer for arkeologi og gruvedrift

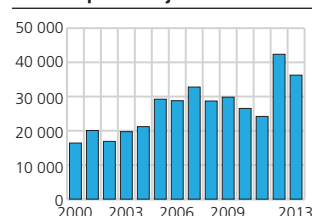
Svalbard museum er Longyearbyens mest populære attraksjon, med nesten 40 000 besøkende i 2013. I tillegg til dette museet finnes et museum i Barentsburg, By- og gruvemuseet i Ny-Ålesund og samlingene på Bjørnøya. Brorparten av samlingene er arkeologiske og kulturhistoriske objekter. I tillegg finnes det en samling kunst, kart og litteratur, Svalbardsamlingen, og en fotosamling tilhørende Store Norske Spitsbergen Kulkompani.

Svalbard har nesten 1 600 fredede kulturminner. I tillegg finnes det nærmere 600 fredede bygninger og industrielle kulturminner.

Antall passasjerer ved ankomst. Svalbard lufthavn

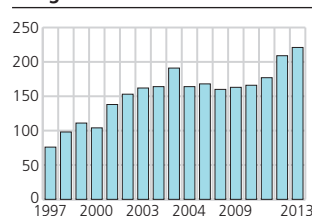

Turister på oversjøiske cruise

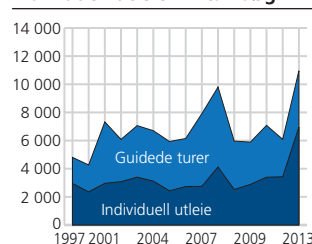
Kilde: Sysselmannen på Svalbard.

Antall steder cruisepassasjerer har gått i land

Kilde: Sysselmannen på Svalbard.

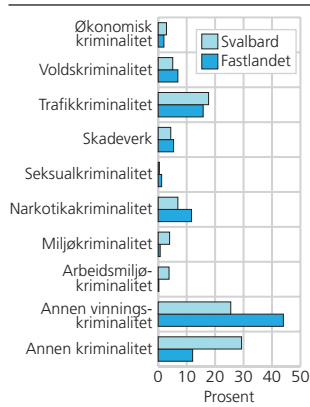
Snøscootere. Guidede turer og individuell utleie. Antall døgn

Kilde: Svalbard Reiseliv AS.

Lovens kalde arm

Andel anmeldte lovbrudd, etter lovbruddsgruppe. 5-årig gjennomsnitt (2009-2013)

Norske lover og bestemmelser regulerer livet på øygruppen. Svalbardloven gir prinsippene for norsk lovgivning for øygruppen og slår fast at Svalbard er en del av kongeriket Norge. I hovedsak gjelder de samme lover og forskrifter på Svalbard som ellers i Norge. En del offentligrettslig lovgivning gjelder likevel ikke, og det er også gitt egne bestemmelser for Svalbard, både i lover og forskrifter. For eksempel finnes det en egen miljøvernlov med tilhørende forskrifter for Svalbard.

Forskrifter som gjelder for Svalbard. 2011

Miljøforskrifter	13
Verneforskrifter	14
Andre forskrifter	10

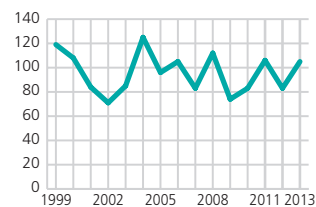
Annerledes kriminalitetsbilde

Kriminaliteten på Svalbard er forskjellig fra den vi finner i Fastlands-Norge. Det er få grove vinningslovbrudd som innbrudd, og andelen vinningsforbrytelser er lavere på Svalbard enn på fastlandet. Andelen narkotikasaker er svært lav på Svalbard, men øygruppen har en høyere andel anmeldte arbeidsmiljø-saker og miljølovbrudd. Det siste henger trolig sammen med strengere miljølovgivning i Svalbardmiljøloven.

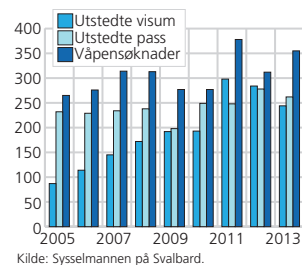
Stor variasjon i antallet anmeldte lovbrudd

Det siste tiåret har antallet anmeldte lovbrudd med Svalbard som gjerningssted ligget på mellom 70 og 130. I tillegg er det årlig 10-15 saker som undersøkes av sysselmannen, men som ikke regnes som kriminalitet. Det er flest anmeldte vinnings- og trafikkforbrytelser, som på fastlandet. Selv om de årlige variasjonene kan være store, har kriminalitetsnivået på Svalbard vært relativt stabilt de siste 10-15 årene. Tallene er for små til å kunne tallfeste anmeldte lovbrudd per 1 000 innbyggere på Svalbard, men tallet er lavere enn på fastlandet. I majoriteten av sakene hvor det kom til straffereaksjoner, ble det idømt forelegg.

Anmeldte lovbrudd

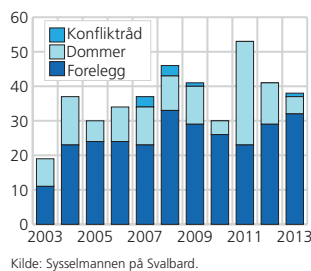
Våpen, visum og pass

Vielser, våpen og visum

Sysselmannen på Svalbard er Regjeringens øverste representant på øygruppen. Sysselmannen er også politimester på Svalbard. Utover politiarbeidet som er knyttet til kriminalitet, utfører sysselmannen årlig 800-900 politiforvaltningssaker, som utstedning av politiattester, visum, pass samt behandling av våpensøknader. Sysselmannen er også lokal redningssentral, og redning og beredskap er en av hovedoppgavene.

Straffereaksjoner (unntatt forenklede forelegg)

Kilde: Sysselmannen på Svalbard.

Sysselmannen har også samme myndighet som en fylkesmann på fastlandet, og miljøvern og ulike administrative oppgaver ligger innenfor sysselmannens myndighetsområde. Det er for eksempel sysselmannen som vier folk på Svalbard, gir separasjonsbevillinger og innvilger skilsmisser. Det ble foretatt 32 vigslar på øygruppen i 2013. Mange av dem som gifter seg, er tilreisende par.

Et snøscooterliv

Det er også sysselmannen som registrerer biler og regulerer snøscootertrafikken på Svalbard. Selv om det bare er omtrent 50 km vei i og rundt Longyearbyen, er det likevel om lag 1 000 registrerte person- og varebiler (kjøretøy med ZN-kjennemerke) på Svalbard.

Likevel er det snøscooteren som er det foretrukne motoriserte framkomstmiddelet blant svalbardianerne. Det er nesten like mange snøscootere i Longyearbyen som det er beboere (vel 2 100 registrerte snøscootere i 2013), og om lag 70

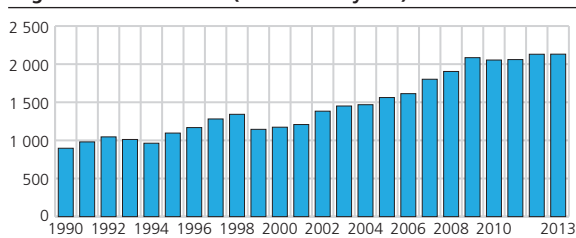
prosent av husholdningene på Svalbard har én eller flere snøscootere. Til sammenlikning er det bare halvparten av husholdningene som har bil.

Bruk av snøscootere i nasjonalparker og andre verneområder er regulert av sysselmannen. Det har de siste årene vært mellom 10 og 30 dispensasjoner i året for kjøring med snøscooter i nasjonalparker. Disse dispensasjonene omfatter opp til 100 snøscootere. I tillegg gis det dispensasjoner årlig for tilreisende til snøscooterkjøring utenfor forvaltningsområde 10, et område på det sentrale Spitsbergen der tilreisende kan ferdes på egen hånd uten å melde fra til sysselmannen.

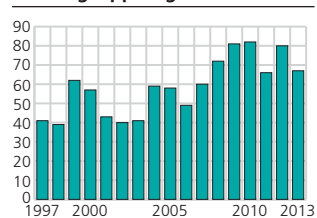
Alltid beredt

Ikke alle turer ut i Svalbards villmark skjer uten problemer. Årlig utfører sysselmannen, som lokal redningsentral, 50-80 redningsoppdrag på Svalbard, stort sett jevnt fordelt mellom ambulanseoppdrag med helikopter og andre redningsoppdrag.

Registrerte snøscootere (beltemotorsykkkel)

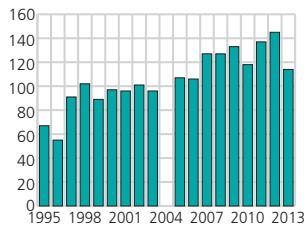
Redningsoppdrag

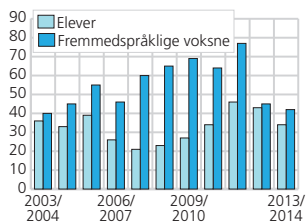
Kilde: Sysselmannen på Svalbard.

Fra vugge, men ikke til grav

Barn i barnehager

Elever i videregående opplæring

Kilde: Longyearbyen lokalstyre.

Fra Store Norske til Longyearbyen lokalstyre

Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS opprettet i 1988 Svalbard samfunnsdrift AS med formål «å drive og videreutvikle de norske lokalsamfunn på Svalbard». 1. januar 2002 ble Longyearbyen lokalstyre opprettet, og alle aksjene i Svalbard samfunnsdrift AS ble overført fra staten. Lokalstyret har blant annet ansvaret for samfunns- og arealplanlegging, næringsarbeid og samfunnstjenester rettet mot barn, ungdom og voksne.

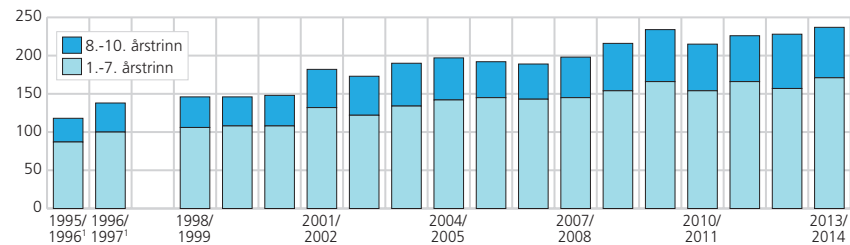
Full barnehagedekning

Det er rundt 120 barn i barnehagene på Svalbard, fordelt på tre barnehager med vel 40 ansatte (2013). Barnehagene finansieres gjennom foreldrebetaling, statstilskudd og lokale tilskudd. Barnehageloven gjelder ikke på Svalbard, men foreldrebetalingen følger likevel regjeringens makspris. Høsten 2010 hadde Svalbard full barnehagedekning.

Mangfoldig grunnskole

Det finnes bare én skole på Svalbard, Longyearbyen skole. Denne skolen omfatter både grunnskole, videregående skole, skolefritidsordning, kulturskole og norskopplæring for fremmedspråklige voksne. Tidligere har skolen vært drevet av staten, men fra og med 1. januar 2007 overtok Longyearbyen lokalstyre driftsansvaret. Vel 50 ansatte, fordelt på 46 årsverk, jobbet på skolen i 2013.

Elever i grunnskoleutdanning

¹ 1.-6. årstrinn og 7.-9. årstrinn.

Arktisk pensum

Antallet grunnskoleelever på Longyearbyen skole har økt fra 114 elever i 1993 til 243 høsten 2013. Skolen har brukt mye tid på å utarbeide lokale læreplaner, som blant annet legger mer vekt på det arktiske og Svalbards geografiske beliggenhet.

Antallet elever på videregående nivå på Longyearbyen skole har variert mellom 20 og 40 elever. Skolen tilbyr hvert år studiespesialiserende fag, men studieprogrammene som tilbys, er avhengig av elevmassen. Det er årlig også mellom 50 og 80 voksne som følger skolens undervisning i norsk med samfunnskunnskap.

Kultur i Arktis

Under Longyearbyen skole ligger Kulturskolen, som driver opplæring i musikk, dans, drama og kunst. Skolen har hatt mellom 70 og 130 elever i året.

Hver innbygger i Longyearbyen er nesten 20 ganger i Svalbardhallen, en flerbruksidrettshall, og besøker folkebiblioteket om lag 8 ganger i året. Hver Longyearbyen-beboer var nesten tre ganger på kino i 2013.

Utenlandske studenter tiltrekkes av arktiske fag

Universitetssenteret på Svalbard (UNIS) ble grunnlagt som en stiftelse av de fire eldste universitetene i Norge i 1993. Universitetet tilbyr ulike kurs på mastergradsnivå og doktorgradsnivå. Kursene omhandler arktisk biologi, arktisk geologi, arktisk geofysikk og arktisk teknologi.

Antallet studenter har økt kraftig de siste tre årene, og nærmere 500 studenter fra rundt 30 land er tilknyttet universitetssenteret. De første årene var de fleste studentene fra Norge, men i dag er utenlandske studenter i flertall. Mange av de utenlandske studentene kommer fra de nordiske landene, men andelen ikke-nordiske studenter er økende. Det er omtrent like mange kvinnelige som mannlige studenter.

Studentene er gjerne på Svalbard fra to uker til et halvt år av gangen, og mange returnerer flere ganger. Kursene varer fra to uker til to år. Det er en målsetting for universitetet at studentene skal være på Svalbard i lengre perioder, og andelen studenter som tar hele semestre eller hele grader på Svalbard, er økende.

Ikke pleie- og omsorgstjenester

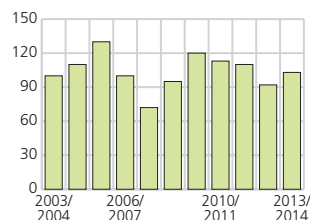
Sykehuset i Longyearbyen er et akuttmedisinsk sykehus som gir helsetjenester til befolkningen i de norske bosetningene og til tilreisende. Det er et lite sykehus med seks senger og vel 20 ansatte. Det tilbys ikke pleie- og omsorgstjenester på Svalbard, og norsk helse- og sosiallovgivning gjelder ikke på øygruppen. Norske bosatte beholder tilknytningen til sin hjemkommune på fastlandet, og det er denne kommunen som skal være ansvarlig for ytelser innenfor sosial- og helsesektoren og ved behov for pleie- og omsorgstjenester. Det vil si at Longyearbyen ikke er tilrettelagt som et sted man kan bo hele livet, men et sted man kommer til for å jobbe.

Fra underskudd til overskudd

En oversikt over statens inntekter og utgifter knyttet til administrasjon av Svalbard – betegnet som svalbardregnskapet – viste hvert år fram til og med 2008 et underskudd for staten. Fra og med 2009 er dette endret til store overskudd. Skatteinntektene var spesielt høye i 2011. I 2012 var skatteinntektene bare to tredjedeler av nivået i 2011, redusert fra over 800 millioner kroner til om lag 550 millioner kroner i 2012. Til tross for inntektsreduksjonen viste svalbardregnskapet likevel et overskudd på 250 millioner kroner i 2012.

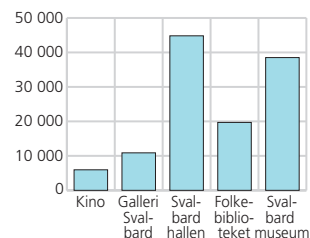
Statens utgifter til administrasjon av Svalbard var samme år 300 millioner kroner. Longyearbyen lokalstyre la beslag på 42 prosent av utgiftene til administrasjon av Svalbard. Sysselmansens utgifter var nesten like store, men to av tre kroner gikk her til kjøp av helikoptertjenester.

Elever i Kulturskolen

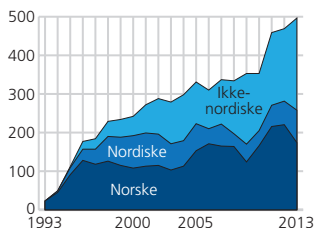
Kilde: Longyearbyen lokalstyre.

Besøk, kulturinstitusjoner. 2013

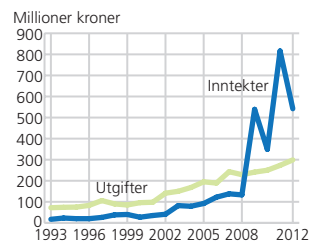
Kilde: Longyearbyen lokalstyre.

Studenter ved Universitetssenteret på Svalbard (UNIS)

Kilde: UNIS.

Statsforvaltningen på Svalbard, inntekter og utgifter

Mer statistikk?

Dette er Svalbard gir enkelte smakebiter på Statistisk sentralbyrås statistikk som omhandler Svalbard.

På våre Internettssider er Svalbard nå et eget emneområde under fanen «STATISTIKK». Her finner du aktuell og oppdatert statistikk om og analyser av temaer som er behandlet i dette heftet. I tillegg finner du utførlig bakgrunnsinformasjon om de ulike statistikkene. Ny statistikk publiseres kl. 10.00, og all informasjon som publiseres på ssb.no, er gratis.

The screenshot shows the Statistics Norway website interface. At the top, there is a logo for 'Statistisk sentralbyrå Statistics Norway' and a search bar. Below the logo, there are navigation tabs: 'STATISTIKK', 'FORSKNING', 'INNRAPPORTERING', 'OM SSB', and 'MITT SSB'. Under the 'STATISTIKK' tab, there is a grid of categories. The 'Svalbard' category is highlighted with an orange arrow and a box. Below the grid, there is a section titled 'Statistisk sentralbyrå – offisiell statistikk om det norske samfunnet siden 1876' with five key statistics: Folketall (5 137 679), BNP per innbygger (592 778 NOK), Arbeidsledighet (3,4 %), Konsumprisindeksen (2,1 %), and Nettoinnvandring (40 073). Below this is a search bar labeled 'FINN TALLENE DU LETER ETTER'. At the bottom, there are three boxes: 'PRISKALKULATOR' (with a link 'Beregn prisendring'), 'NAVNESØK' (with a link 'Søk på navn'), and 'STATISTIKKBANKEN' (with a link 'Gå til Statistikkbanken').

Fra 1.1. 2007 ble statistikk-loven gjort gjeldende for Svalbard, og i årene framover vil derfor Statistisk sentralbyrå i stadig større grad publisere statistikk som omfatter Svalbard. Den vil være tilgjengelig fra www.ssb.no/svalbard/

Spørsmål om statistikk?

SSBs informasjonstjeneste svarer på spørsmål om statistikk og hjelper deg til å finne fram på ssb.no. Ved behov hjelper vi deg til å finne riktig fagperson og vi svarer også på spørsmål om europeisk statistikk.

E-post: informasjon@ssb.no

Telefon: 21 09 46 42

Dette er Svalbard er gratis og kan bestilles på e-post:
salg-abonnement@ssb.no

En PDF-versjon av publikasjonen finnes her: <http://www.ssb.no/svalbard>

Publikasjonen er utarbeidet av Jan Erik Kristiansen.

© Statistisk sentralbyrå, oktober 2014

Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

ISBN 978-82-537-8996-5 (trykt)
ISBN 978-82-537-8997-2 (elektronisk)